

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Numărarea populației.

(A♦) Statistica a făcut în timpul din urmă progrese respectabile întru constatarea mersului și a cauzelor, cari produc diferitele acțiuni ale vieții omenești. S'a și dezvoltat întru atâtă, încât a devenit *știință* deosebită.

Ea își face combinațiunile sale pe basă de *numeri mari*, pentru că momentele, după cari scrutează, nu se manifestă la casuri singuratiche așa lămurit și neîndoelnic și nici cu atâtă regularitate. Afară de aceea are lipsă se constată în procente proporțiunea lucrurilor, ce le urmăresce, și se facă comparațiunile necesare.

La început s'a extins statistica numai asupra diferitelor stări ale vieții de stat, indicând referințele numerice ale ramurilor vieții publice, precum a locuitorilor, mișcării, oficialilor, finanțelor, comerțului etc.; dar în timpul mai nou s'a mărit cerul ei, întru cât se extinde asupra tuturor lucrurilor existente, căutând a statorî o anumită regularitate periodică în dezvoltarea lor, și a afla cauzele ce le produc. Aceste cauze pot fi, sau niște stări naturale, provenind din referințele corporale, economice, politice, etc., sau pot să steie în legătură cu pregătirea spirituală și morală a omenilor.

Astăzi nimenea nu trage la îndoială importanța practică a statistice. În deosebi statele au știut trage folose mari din principiile statorite de statistică și au făcut dispozițiuni extinse pentru dezvoltarea ei.

La noi în țară există în Budapesta un special oficiu central de statistică în frunte cu consilierul ministerial Jékelfalussy. Acest oficiu are propriul său palat, în care se concentrează cele mai variate fire, despre datele numerice privitoare la feliuritele referințe din țera întregă, cari apoi sunt un material prețios pentru toate ministeriile și preste tot pentru toți, câți se interesează de mersul afacerilor publice.

În cadrul ocupațiunilor acestui oficiu, cade și numărarea populației, un lucru pentru țară de cel mai mare interes și folos. Conform usului introdus la noi și în alte țeri, numărarea se face tot în restimpuri de 10 ani și — fiindcă cu asemenea ocațiuni se mobilizează un aparat întreg — statisticii s'au îngrijit, ca conspectele adunate să cu prindă cele mai variate date despre cei conșcriși.

Ultima numerare s'a făcut la noi la începutul anului 1890. La finea lui Decembre tocmai se împlinesc 10 ani. Deaceia ministrul de comerț Ales. Hegedűs a făcut de timpuriu dispozițiile necesare pentru a se dispune noua numărare, și în luna această a prezentat parlamentului țerii un proiect de lege în privința acesteia. Acest proiect va și deveni lege. În sensul dispozițiunilor din el se va începe numărarea în 1 Ianuarie nou 1901 și va dura până în 10 Ianuarie și va trebui să indice starea populației, care a fost la meșul nopții dintr-un Decembre și 1 Ianuarie. Deodată cu numărarea populației se va ordina și conscrierea edificiilor publice și private și a locuințelor; asemenea se vor a-

duna și date privitoare la industria mică și la producțiunea țerei.

Modalitățile de purcedere le va regula ministrul de comerț pe calea ordinațiunilor. Tipăriturile se dau gratuit, dar diurnele și eventualele spese ale culegătorilor de date au să le suporțe comunele, deși asta ar fi datorința statului. Din considerarea la starea financiară statul a luat asuprași numai acoperirea altor cheltuieli împreunate cu această lucrare. În scopul acesta a proiectat un împrumut extraordinar de 740.000 cor. În anul 1890 a cheltuit 293.000 fl.

Acastă conscriere a populației ne atinge de-aprîpe și pe noi Românii din Ungaria. Interesul nostru trebuie să fie cu atât mai viu, cu cât știut este din alte asemenea lucruri, că cu sistem se lucră adeseori, ca datele privitoare la noi și la celelalte naționalități din țară se nu pôtă eși la ivelă în totă fidelitatea. În această privință colectorii datelor comit abuzuri veditate, prezentând de maghiar pe un individ, care s'a declarat, că știe vorbi ungurește etc. Cine a urmărit acum 10 ani lucrările conscrierii, acela își va aduce aminte, de câte șiretlicuri s'au folosit numai ca să apară cât mai mare numărul Maghiarilor.

Tocmai de aceea datori ne-am ținut a atrage din bună vreme atențiunea conducătorilor poporului nostru asupra acestei împrejurări, ca la timpul cuvenit să fie cu ochii în patru; să supravegheze mersul lucrului, înstruind poporul a declara hotărît naționalitatea sa și limba maternă; și a griji, ca nici un suflet din turma românească să nu se strecore în tabăra străină.

În această direcțiune se cere să lucre toți factorii competenți cu atât mai vîrtos, cu cât știut este, că pe basă datelor adunate se fac apoi fel și fel de deducțiuni, menite a prezenta mai ales în afară deferitele poporului în lumina datelor statistice incurse. În special sunt de importanță deducțiunile făcute cu privire la sporirea populației după naționalitate. De aci se conchide apoi asupra *vitalității* poporului.

Pentru noi acest lucru are mare importanță, întru cât numărul nostru a fost și este și acum *tăria* noastră, care ne face a sta neclintiti și a cere darea și respectarea drepturilor, ce se cuvin unui popor compact de câte-va milioane.

Și vocea celor „mulți” în cele din urmă va trebui se fie ascultată.

Considerând lipsa de bunăvoință față de poporul nostru la îndeplinirea lucrării indicate, se nasce trebuința, ca noi înși-ne se ne interesăm de starea noastră și în tot momentul să fim conșcii despre aceea: *cum stăm?* Trebuie adevă să culegem și noi prin organele noastre datele cuvenite, pentru a putea judeca și la anumite perioade, dacă am înaintat ori regresat, și dacă am progresat, întrucât și în ce proporțiune față de alții?

Biserica noastră, care are datorința a da din an în an sama despre mișcările în sinul credincioșilor săi, a și suplinat încâtva această lipsă, prezentând corporațiunilor competente felurite date statistice.

Dar experiențele ni-au dovedit, că acele date arată de multeori cele mai

imposibile variațiuni față de alți ani, și cari pe basă cauzelor și momentelor cunoscute apar inesplicabile. De aci rezultă, că acele date sunt incorecte; prin urmare nu pot fi luate de basă — drept calculi reali — la facerea combinațiunilor și deducțiunilor, ce ne interesează.

O adevărată indolență și lipsă de conșciențiositate au dovedit la noi mulți în această privință. Drept aceea nu putem din destul să combatem acest rău și să punem la inimă preoțimeii noastre mai mult interes față de mersul poporenilor săi.

O carte fundamentală ar trebui să existe în fiecare parohie, care să indice numerice toate schimbările obveniente în sinul populației, cuprinzând numărul familiilor, sufletelor, nou-născuților, morților, cununăților, emigrațiilor, obligațiilor a cerceta școlă, acelor cari de fapt o cercetă, numărul alfabeților, analfabeților, etc. etc.

Evidența acestor calculi este o necesitate imperativă, și o datorință a fiecărui păstor, care din când în când trebuie să facă o privire retrospectivă, spre a constata, cum a folosit talanții încredințați; și aflând cauze, cari împedecă mersul normal, să caute și mijlocele pentru delăturarea lor și pentru ușurarea unui progres continuu pe toate terenele.

Cine în activitatea sa nu ține cont de acest lucru, acela nu lucră cu sistem, ci orbacă numai în întunec și incurcă ițele de pe o zi pe alta.

Timpul suprem este, ca acest ruginit sistem să înceteze, și să se înlocuiască cu o activitate conșcie, sistematică.

O declarație a ministr.-presid.

Szék. În ședința de Vineri a comisiei financiare a casei deputaților, între altele precum spun jurnalele ungurești, deputatul Komjathy Béla a întrebât pe ministrul-president să declare franc, ce politică urmărează față de naționalități? Eată ce a răspuns d-l Szék: politica lui față de naționalități e aceea ca statul maghiar să fie clădit în cadrul scopurilor de stat unitar național maghiar (până aici nici o deosebire de Bánffy. Red.) Fiecare fiu al patriei, vorbescă orice limbă, e membru egal îndreptătit al națiunii unitare politice. Acastă egalitate de drepturi în privința limbei se mișcă între limitele croite de unitatea politică a țerei și de posibilitatea practică a cârmuirii și administrației. Cârmuirea trebuie să aplice pentru acest scop, pentru principiile ducătoare la acesta, toate acțiunile sale. Nu cu forță, ci cu o bună administrație și justiție și pe lângă o tractare drăpță vom câștiga pe naționalități. Oamenii, cari trăiesc din exagerări și agitație, totdeauna au fost, ba chiar și singuratiche cercuri pot fi, dar acestora nu li se pôte atribui mare importanță, cum le atribue Komjathy. Și dacă agitază cineva contra unității și ideei de stat, va aplica pentru această asprimea legii. Nu toleră, ca să se agiteze contra legii, constituției și unității de stat!..

Praxa vieții atestă, că ministrul president prin organele sale își valorizează ultimul principiu, persecutând pe cei-ce nu voesc ca de dragul unității să se contopescă în cazanul de maghiarizare.

Dar cum stăm cu sfânta dreptate, d-le ministru?

„I. P. S. Sa Metropolitul Ioan Metianu la Capolnaș”

Sub acest titlu ziarul „Tribuna Poporului” din Arad publică în Nr. 41 dela corespondentul său din Sibiu o notiță, în care visita metropolitului nostru nu este prezentată numai ca un act de curtoasie ci ca „în-cercarea unei concentrări în scopul de a porni o nouă acțiune pe terenul politic și cel bisericesc, mai ales pentru de a restabili influința pierdută dela alegerea de episcop a d-lor Babeș-Mocsanyi, în diecesa Aradului”.

Suntem autorizați dela locul competent a da o categorică desmintire celor publicate, nu fără anumite scopuri și tendințe chiar în ziarul aradan. —

Visita acesta a fost ca și cele din anii trecuți un act de curtoasie, și un indemn nobil de cultivare a bunelor relațiuni între capul bisericeii noastre și ilustra familie Mocsonyi. Aceste bune relațiuni le-a inițiat încă fericitul „Marele Andrei”, care cunoscând cultura superioară, conexiunile cele extinse ale valoroșei familii a Mocsonyistilor, a cercetat de mai multeori pe fericitul Andrei Mocsonyi în castelul său dela *Foen*, alegându-l de împreună muncitor la restaurarea vechii metropolii și la toate actele mai mari și însemnate din viața noastră bisericească și numai cu ajutorul acestor factori a realizat mărețele lucruri, cari i-au asigurat la posteritate titlul de reîntemeiător al Metropoliei și regenerator al bisericeii noastre pentru toate timpurile.

Tot asemenea a urmat și fericitul episcop Ioan Popasu, cercetând pe ilustra familie Mocsonyi la domeniul ei din Capolnaș; ba și actualul episcop al Caransebeșului, P. S. Sa episcopul Nicolae Popea, încă nu s'a subtras dela continuarea acestor legături, de-a visita pe ilustra membri ai familiei Mocsonyi, la același Capolnaș, fără a se fi atribuit acelor visite scopuri politice; ér regretatul Archiepiscop Miron deasemenea a făcut această, ce-i drept nu la domeniile lor, ci în Budapesta, de căteori se aflau acolo și i se da ocaziune.

Din toate acestea este evident, că actualul nostru Archiepiscop și Metropolit a lucrat numai la susținerea bunelor relațiuni, inițiate de marele Șaguna și continuate de toți următorii lui.

Mocsonyescii generoși și nobili cum sunt, nu au reflectat la popularitate și nici la influință, pentru că influința o au avut totdeauna în cercurile serioase și dătătoare de ton. Cuvântul lor a tras în cumpănă și părerea lor a fost socotită de toți fii nămului nostru și în special de fii bisericeii noastre.

Cei ce au nesocotit părerile lor și așa nu mult înseamnă în viața publică și viitorul cel mai de-aprîpe, — durere — va confirma cu prisosință și belșug cea-ce noi de atâte ori am susținut și susținem și azi — ori le place confrăților dela Arad ori nu! —

Una însă nu o putem trece cu vederea.

Cred domnii corespondenți și fabricanți de corespondențe din Sibiu, că biserica noastră a ajuns culmea tuturor fericirilor și că a sosit timpul, ca capul bisericeii noastre să nu întrețină legături cu fii cei mai distinși ai bisericeii noastre?

Cred ei, că o apropiere sinceră între capul bisericeii și între toți bărbații cei de valoare este spre stricăciunea bisericeii?

Nu ved ei, că prin denunțaiuni, ca cea din Nr. 41, fac rele servicii bisericeii — chiar ei cari la toate ocaziunile se glorifică pe sine de mari ortodocși și de bisericiani per eminentiam?

Pe actualul nostru Metropolit nu-l vor determina în acțiunile, ce le întreprinde pentru biserică și numai în interesul bisericeii, copilăriile celor dela „Trib. Pop.“, ei va stăruie pe drumul apucat, urmând pildele vrednicilor înaintași și din aceste pilde bune, sperăm că vor isvorii pentru toți fiii bisericeii noastre fapte, pre cari le vor aprea și cei azi mici de cuget.

Revistă Bisericească

Deschiderea S-tului Sinod al bisericeii ortod. din România.

M. S. Regele a semnat decretul și mesagiul pentru deschiderea ședințelor Sf. Sinod, care va avea loc azi.

Ceremonialul deschiderii va fi precedat de Doxologie, după care membrii Sf. Sinod vor trece în sala de ședințe, unde dl ministru al cultelor va citi mesagiul de deschidere.

Deschiderea festivă a expoziției de pome

S'a făcut Dumineca trecută la 11 ore a. m. în prezența unui distins public. În sala cea mare a „Casei societății“ așteptau în gală dl president al „Reuniunii române de agricultură“ *Demetriu Comșa* și dl vice-president *Dr. Daniil P. Barcianu*; dintre membrii comitetului erau prezenți d-nii: P. Lucuța, Dr. P. Șpan, V. Tordășan (secretar al reun.), P. Ciora și E. Verzar.

Înalt Preasfințitul nostru Arhiepiscop și Metropolit *Ioan Metianu*, neobosit întru încurajarea tuturor societăților, ce lucrează pentru ridicarea culturală a poporului nostru, a onorat cu înalta sa prezență deschiderea solemnă a expoziției, însoțit de Il. Sa D-l arhimandrit-vicariu arhiep. Dr. Il. Pușcariu și de secret. consist. archid. dl Dr. Elie Cristea. În cuvântul de deschidere dl president arată pe scurt rolul Reuniunii în sinul poporului român din „mărginime“, cum a mers an de an prin comune, arătând aievea țeranilor noștri îngrijirile, ce au să dea pomăritului, oltoind însuși pomi pentru a deprinde pe oameni la nobilitarea soiurilor. Aduce vii mulțumiri înaltului guvern pentru sprijinul dat Reuniunii și cu această ocaziune, ajutându-o cu 400 corone și anume 200 pentru expoziția de pome și 200 pentru cea de vite; exprimă deplină recunoștință stim domne și d-șore, precum și stud. ped., cari au dat tot sucursul la aranjament; deasemenea mulțumește distinșilor oșpeți, cari n'au pregetat a

da onorul cu prezența lor la deschidere. De față mai erau: Il. Sa D-l comite suprem al comitatului Sibiu și comite săsesc *Gustav Thalmann*, dl general-major *Proschinger*, P. O. membrii ai gremiului consistorial și P. On. corp profesoral dela seminarul, primarul orașului, dl Iosif *Drotleff*, directorul „Albinei“, dl Parteniu *Cosma*, dl proto-notariu comitat. *Stefan Stroia*, damele și d-șorele române — și câteva streine — din societatea alasă sibiană, câți-va membri ai corpului ofieresc, mai mulți onorațori, preoți, învățători și număr os public, unii veniți anume din învecinatele comune.

Sala expoziției e de un aranjament exemplar. Gustul domnelor și d-șorelor române, care au binevoit a și oferi prețioasele servicii, e de admirat. Ghirlande de flori și brad, ornamente de diferite rămurile cu fructe, împodobesc pereții, ear în mijloc un palmier trufaș și extinde pare-că domnia preste secțiile, în cari sunt depuse soiurile de pome.

Remarcăm în general pe exponenți și exponente, după o revistă fugitivă: Internatul de fete, Seminarul Andreian, Concordia, firma Jikeli, apoi d-nele: Silvia Barcianu, Minerva Brote, Ana Moga, Stefan, Alex. Dopp, Otilia Comșa, Tincu, Therese Békessy și d-șorele Tica Simonescu și Agnes Cristea; exponenți sibieni: d-nii Leontin Simonescu, secret. metrop. și I. de Preda, avocat. Exponenți externi: Ioan Chirea, din Seliște, Comuna bisericăscă Cacova, comuna Seliște, Aciliu; Acelenescu, notar Galeș, Ana Țarină Șufană, eonómă Poiana, Nicolae Lalu, econ., Sibiel, Coman Hâmbășan, director școl. Reșinar, Ilie Pop, proprietar Ludoș, Ieronim Mărdan, inv. Gurarului, Valeriu Popovici, par. Sibiel, Stefan Milea, notariu pens. Tilișca, Nicolae Bozdogan, Vestem, ș. alții, pe cari din lipsă de spaț cu regret trebuie să-i omitem.

Eminența Sa a privit cu deosebit interes obiectele expuse, exprimându-și bucuria ce o simte pentru înaintarea dovedită de economii noștri pe terenul pomăritului. Onorabilul Comitet al Reuniunii, exponenții și dibacele aranjere merită perfectă laudă.

Indemnăm onor. public sibian și pe frații noștri din comunele mai apropiate să-și iee ostenela a cerceta această alasă expoziție.

DIN BUCOVINA.

Toți preoții români din Bucovina sunt convocați pe ziua de 18 Octombrie la Cernăuți, spre a ține o întrunire de protestare în contra baronului Bourguignon.

*

D-l Iancu Lupul, mareșal al Bucovinei și membru în comitetul național român, a fost ales vice-președinte al 2-ilea al parlamentului austriac.

Răsboiul din Africa-Sudică.

(*Lupta dela Glencoe*) Se vestesc o luptă mai însemnată, care a avut loc la Glencoe, în care Englezii au eșit biruitori.

Burii numărau la 8.000 oameni, și erau apărați de 5 tunuri, dar ei nu știau să aprecieze distanța, așa în cât ei dădeau focuri numai la întâmplare pe când Englezii, cunoscând cu deamănuntul toate detaliile topografice, așezau tunurile așa în cât nu perdeau nici un proiectil și după un sfert de oră tunurile lor — opt spre-zece la număr — au făcut să tacă bateria Burilor.

Correspondenții de război ai ziarelor s'au putut convinge prin ochi, de pustiirea ce făcea împușcăturile Englezilor în rîndurile Burilor postați pe una din colinele din spre răsăritul fortului.

Burii s'au retras spre apus, lăsând pe câmp cele 5—6 tunuri ale lor.

Generalul englez Symons, care conducea lupta a fost rănit de moarte. Englezii au pierdut 250 oameni pe când Burii 800.

O știre mai nouă spune, că Burii au atacat Dundee, dar au fost respinși. Generalul lor Kok a murit în urma ranelor primite.

*

(*Vestea în parlamentul englez*) Lordul Balfour, a cetit în camera Comunelor, telegrama prin care se anunță rănirea generalului Symons. La această veste toți deputații și-au descoperit capetele.

*

(*Predarea orașului Vryburg*) Din partea apusenă a teatrului războiului vine știrea, că orașul Vryburg s'a predat Burilor.

Conferențele învățătoresci

— Convocare —

Domnii membri ai conferinței învățătoresci din cercul Zarandului, sub cari se înțeleg toți învățătorii definitivi și provizori dela școlile elementare din protopresbiterale Zarand și Geogiu, sunt avisați, că ședințele conferinței convocate prin circularul Ven. Consistoriu arhidieceșan dtdo. 13 Iuliu a. c., Nr. 3838 Scol., pe ziua de 14/26 Octombrie a. c. și cele următoare, se vor ține în sala gimnasiului din loc.

Temele, ce se vor desbata, sunt:

- Cestiunea examenelor publice, dela finea anului școlar;
- Recunoștința fiilor către părinți, după a III-a carte de lectură, prelegere practică cu elevii despărțământului IV, de I. German;
- Iosif și frații, prelegere practică din Istoria biblică, cu elevii despărțământului III, de M. Stoia;

regimentului nostru, care îl încredința, că eu sunt „aumônier autriche“, dar nu și comandant.

Suaful meu m'a văzut adecă cu o cetă de ficiori pe colnici lângă biserică, cunoscând retragerea, carea fiind prea târzie, se reîntorseră ficiorii cu mine în biserică, unde era locul de amolaciune. Pe colnicile acestea căpătase Suaful o lovire ferbinte dela rezervistii noștri, ce mai la urmă căzură unii morți, unii răniți și alții prinși și asta era motivul pentru care să salbătăci Suaful asupra-mea. Trecură acestea, Suaful se liniști fără a mă supăra mai mult, dar ploia cea rece din urma grindinei tot își mai vârsa mânia asupra-ne și pe lângă acesta mai aveam de-a suferi și mulțimea batjocurilor, a hulelor și a demonstrațiilor dărăpănitore de caracter, cu care ne saluta poporul italian de prin sate și orașe.

Noi nu mai aveam de a ne teme de inimicul nostru atâta, cât aveam de a ne teme de elemente infuriate și de poporul desfrânat și arogant, ce ne ar fi masacrat ca pe niște șerpi, lipsind escorta franceză. După un mers de 6 ore, sosirăm în Castiglione, ploaie, flămânzi, batjocoriți, nesocotiți, devalma cu ficiorii într-o curte bisericăscă, unde am fost de nou numărați și însemnați; apoi cam către 1/2 pe 9 ore fuserăm închiși într'un salon,

d) Alte chestii ce vor fi înșinate subscrisului din partea membrilor înainte de deschiderea conferinței.

Brad, 4 Octombrie, 1899.

Vasilie Damian
comis. consist.

Școlarii selișteni la expoziție!

Amintisem, că elevii din clasele superioare ale școlei din Seliște vor sosi în excursiune spre a cerceta expoziția de pome precum și muzeele științifice din Sibiu, ca mijloace forte apte pentru progresarea în învățământ.

Eri, Luni, la orele 7 și sosiră aici o grupă de elevi și eleve, 150 la număr în haine sârbătorești, drăguți și frumoși, în ordine exemplară sub conducerea mai multor domni învățători, în frunte cu neobositul domn director D. Lăpădat.

După o mică pauză făcută în una din salele seminarului nostru „Andrean“ în aceeași ordine exemplară, merg la expoziție unde după ce privesc pomele expuse, dl profesor sem. Dr. D. Barcianu, în cuvinte la înțelesul tuturor dă frumoșe și instructive povești din sfera economiei de pome. După dânsul urmărește dl profesor D. Comșa, care mai bine de o oră prelege foarte instructiv explicând elevilor despre tot ce au văzut ei în această expoziție. Ostenela d-lor profesori a fost resplătită prin o uimitoare atențiune din partea elevilor, dovadă că copiii au înțeleș buna pre dare a poveștelor, și dovadă de disciplină salutară introdusă de harnicul colegiu învățătoresc din fruntea noastră comună Seliște.

După o mică pauză la 11 ore elevii în rînduri de câte doi au mers spre a cerceta muzeul de științe naturale al societății carpatine săsești, apoi teatrul etc. În tot decursul drumului ce-l făceau, d-nii învățători ce i însoțeau le dau mulțime de explicații despre tot ce ei vedeau în calea lor. Erau admirați de toți și simțeau o deosebită fericire și mândrie văzând cum străinii admirau și laudau pe acești elevi. Ne-au făcut nouă Românilor o mare cinste prin prezența lor. Întrădevăr disciplina, ce domnia și portul lor frumos erau vrednice de admirat.

La 1/2 2 elevii se adunară iară în seminarul nostru „Andreian“ unde li-să servi prânzul.

Cu trenul de 5 ore micii excursioniști, îmbogățiți cu frumoșe cunoștințe s'au reîntors la căminul părintesc.

Spesele făcute cu această științifică excursiune, după cum ni-să împărtășește, s'au acoperit toate din fondul școlar.

Servescă acest fapt drept laudă pentru Selișteni și demn exemplu de imitat pentru cei ce doresc o mai grabnică înaintare în învățământ a școlilor noastre, pentru care trebuie să jertfim fiecare cât putem.

unde am mai aflat o cetă de ofieri și mai multe mii de oameni tăvăliți pe paie, lângă care ne alăturăm și noi. De aici am trimis numai de cât un ordonanț francez de ne-a adus, pe dinarii noștri, până și cașear apa o căpătarăm în dar. Abia mâncărăm pânea cumpărată, care era pentru astăzi întrăga hrană trăind numai singur cu o cafea neagră, ce o căpătasem din întâmplare la spicierul campestru, căpătarăm de nou ordine a părâsi salonul acela, făcând largămint răniților aduși din bătălie pe sute de care și muli, cât nu mai încăpeau prin oraș. Toate bisericile, toate școlile și casele mai mărișore gemeau de răniți din ambele părți... Cam pe la 1/4 pe 11 ore noaptea, eșirăm din salonul ocupat, la uliță afară, unde comandă „halt.“

Ore ce vrea cu noi? De bună seamă ne strămută prin cortele, ori ne duce într'alt loc mai potrivit, mă gândeam eu. După o jumătate de oră, pornirăm după un ampoi, fiind de față un căpitan și un ofier subaltern, până dinaintea bisericeii, unde fusesem mai întâi și aici ne încredință străjilor și astfel am rămas sub cerul liber.

(Va urma).

FOIȚA

Sava Popovici

(Urmare)

II.

Abia scăpasem cu viață din grăznica măcelărie și din înfiorătoare grindină de fier uciagător, pecând de nou ne vîzurăm supuși suferințelor neașteptate. Mi se părea, că toate furile infernale și-au descărcat mânia cu turbare asupra noastră, când vîzurăm, că chiar și elementele deasupra noastră s'au turburat cât nu mai puteam deschilini mugirea tunetelor din tunuri, dintre cele mai cutremurătoare. Detunări ce ferbeau în tempestă, și noi despoiați de totă arma în contră-i stătătoare, eram siliți a-i aștepta salutarea viforului în față. Un ofier stabil se repezi asupra-mi cu sabia trasă. „Ce vrea cu mine eroul acesta?“ Zise celor de lângă mine. La cuvintele mele ofierul salută cu totă serioșitatea, tinu sub sabia plecată o rostire nepricepută, ridică apoi sabia în sus și parcă voia se zică: de sus vine răsplătirea! Eu îmi chemai de ajutor pe medicul regimentului nostru, care vorbea bînșor francezesc și îmi tălmăci, că ei nu au instrucțiuni pentru „aumônier prisonnier des guerriers autrichiens“, (preotul prizonier al soldaților aus-

triaci) și până-ce vor primi răspuns la întrebarea ce o vor face, avem a-ne aduna, întărindu-ne picioarele la drum cu densii, și la semnul, ce-îmi făcui cu sabia, căutai a porni în fruntea unor 26 ofieri stabili și subalterni; între cei prinși era și colonelul Mariasi, din regim. Vaza; 22 medici și doctori; 5 inși din regim. Br. Kulocz, scăpând numai un felcer ticălos la regiment, ceilalți toți prinși; capelanul rom. cath. din regim. Br. Raisach Nr. 21 și eu, și lângă o cetă de ficiori preste 2000, cei mai mulți dintre ei italieni și unguri, pornirăm preste agrii semănați, către drumul de țără ce duce la Castiglione. Abia sosirăm la drum, pe când începui a ploa, mai întâi amestecat, apoi grindină goloșă, în mărirea glonțelor, ce ne sdrumica fețele mai simțibil ca fuga prin mii de nule, de 10 ori la cap, după pedepsa militară din anii trecuți. Acesta pedepsa cerescă, ținu mai bine de 1/2 de cés și repejunea viforului ne împină în față, spre a căreia apărare aveam numai singur acoperământul capului cel practic, și celelalte vestimente de pe mine erau așa de ușurele, ca și cum nu le-aș fi avut, ear ploia tinu în continu una până seara. Spre înmulțirea pedepsei și a amarului, mă atacase un călăreț suat, tot din când în când voia se mă sfășie, pe care nici ofierii francezi nu-l puteau umili. Eu am de-a mulțumi scăparea numai d-lui medic al

NOUTĂȚI

Din cauza sf. sărbători „Cuv. Parachiya“, ce cade Joi, numărul nostru proximo va apărea Sâmbăta viitoare.

Din diecesea Aradului. — *Alegerile deputaților congresuali.* Consistoriul eparchial din Arad întrunit Joia trecută în ședință plenară, sub prezidiul P. Sfinției Sale dlui Episcop diecesan *Iosif Goldiș* a luat dispozițiunile necesare pentru efectuarea alegerilor de deputați la congresul național-bisericesc, pentru periodul anilor 1899—1902, și a numit comisarii consistoriali pentru conducerea actului de alegere și scrutiniu. Alegerea deputaților din cler s'a fixat pe ziua pe 11/23 *Novembre*; alegerea deputaților mireni pe 14/26 *Novembre*; iar scrutiniul alegerilor mirenești se va efectui în 21 *Novembre* (3 *Decembre*) a. c.

— *Parastas pentru fericitul Metropolit Miron.* Duminecă în 3 Oct. v. s'a săvârșit în biserica catedrală din Arad prin Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecesan *Iosif Goldiș*, asistat de Prea Cuvioșia Sa părintele archimandrit *Augustin Hamsea*, de părintele protopresbiter *Ignatiu Papp*, de ieromonahul *Vasile Mangra*, de preoții *I. Petran*, *T. Vătan* și de preotul militar *T. Bugariu*, un parastas solemn pentru odihna sufletului răposatului în Domnul Arhiepiscop și Metropolit *Miron Romanul*.

Tunuri nouă pentru armată. Se plănuiește de mult, ca în armata monarhiei să se introducă un nou sistem de tunuri. Precum spune acum „N. Fr. Presse“, în bugetul pe anul viitor încă nu va fi cuprins nici un titlu referitor la fabricarea nouelor tunuri. Pentru că experimentele necesare nu sunt terminate încă, și în special nu s'a decis încă: din bronz sau oțel să se torne aceste tunuri. În anul viitor înse aceste experimente se vor termina, și atunci se va putea lua în bugetul pe 1901 și poziția privitoare la fabricarea nouelor tunuri, care va ajunge cam la 40 milioane fl. Ne îngrozim de pe acum de această colosală sumă, care va aduce de sigur năme imposite asupra bietului popor.

Școale de stat pentru Ruteni. Ministrul de culte și învățământ public, prin un rescript mai nou a înștiințat pe comitatul Beregului, că în părțile locuite de Ruteni are de gând să înființeze în acest an 24 școale de stat, pe spesele statului, acoperind și salariile dascălilor din visteria statului. — Și bieții Ruteni, amăriți, sâraci și neputincioși, siliți vor fi a înghiți fără cuvânt și acest nou hap, pe lângă multe altele. Ce va cere ministrul în schimbul acestor daruri dănaice, e ușor de înțeles; exemple destule vorbesc. De alt-fel acest lucru nu e nou; cele 24 școale de stat, menite pentru Ruteni, vor fi formând, probabil, o parte din *miia*, la care demult se suflecă ministrul!

Episcop nazareu — în „visitațiune canonică“. Secta Nazareilor, precum e știut, prinde tot mai estins teren și în Ungaria, cu deosebire pe Șesul cel Mare. În zilele trecute acești sectari au avut fericirea a-și vedea și pe supremul lor cap sufletească. *Iacob Hörr*, episcopul Nazareilor din America — unde această sectă e foarte lătită — a venit să cerceteze și pe credincioșii săi din Ungaria. Episcopul s'a oprit mai întâi în Seghedin, unde a vizitat pe Nazarei întemnițați din pricină că la miliție, conform preceptelor lor religioase, nu voiau să prindă armă în mână. Episcopul i-a îmbrățișat, i-a sărutat și i-a povățuit să țină cu tărie la învățăturile nazareice. De aci episcopul va călători în alte părți, pretutindenea cu scopul de a întări pe Nazarei în credință și a face propagandă în favorul acestei secte!

Escrocherii uriașe. În Presburg s'a sinucis nu demult un avocat cu numele *Alesandru Pekovich*. Casul a făcut mare senzație în oraș, pentru că s'a adevărit, că *Pekovich* a fost un escroc periculos, care a înșelat o mulțime de familii aristocrate și de frunte, cărora le-a fost avocat. Datoriile rămase după el, se urcă peste opt sute mii *floreni*! Numai cambiile falsificate ajung la suma de 70 mii. Mulți clienți au rămas pă-

gubiți cu sume colosale, așa un bijutier cu 15,000 fl., un institut de credit cu 150,000, iar contesa *Draskovich* cu 30,000 fl.!

Cai ferate în Africa. Consiliul german al coloniilor a adoptat un proiect, în virtutea căruia imperiul german va întreprinde construcțiunea unei căi ferate în Estul african. Această cale ferată va trebui să ajungă în trei ani până la *Ukani*. Construcțiunea liniei va costa vre-o 12 milioane de mărci.

Mulțumită. D-l *Pavel Stanciu*, învățător în *Vaidasig*, mulțumește *Preastim. Domn Dr. D. P. Barcianu* și „Reuniunii învăț. rom. gr. or. din districtul Sibiiului“, pentru ajutorul oferit prin trimiterea gratuită a unui exemplar din „*Foia Pedagogică*“, exemplare menite pentru învățătorii mai lipsiți.

Panamă în Rusia. Corupții și delapidări de bani nu sunt rari nici în colosul imperiu rusesc. Numai d'annăzi a fost desvălită o fraudă colosală de 17 milioane ruble, și acum un nou cas de acestea se vestesc din *Petropole*, cas care prezintă într-o lumină foarte slabă administrația publică rusă, cu atât mai vârtos, că în această mai nouă *Panamă* figurează ca matadori unii funcționari înalți de stat. Eroul principal e *Maximov*, directorul secției industriale și a drumurilor de fier în ministerul de finanțe. Acest *Maximov* și-a făcut avere colosală prin manopere de corupție. Dela el depindeau adevărate concesiunile de a înființa tovărășii industriale, de a zidi drumuri de fier, etc., și el dădea îngăduințe de acestea numai acelor, cari îi plăteau sume oribile. Și exemplele șefului au fost imitate și de subalterni. Petentul trecea prin o sută de despoieți până ajungea în fața domnului director, care la rândul său jupua cât toți ceilalți. Acest sistem de corupție dănuia demult, până-ce acum mai nou urciorul s'a spart; mișelile au fost decoperite țarului, care s'a năcăjit mult și a ordonat momentan cercetare. Spune-se, că în urma acestor stări de lucruri, poziția ministrului de finanțe *Witte* încă ar fi zguduită, care ca șef nemijlocit alui *Maximov* ar fi închis ochii la manevrele păcătoase ale aceluia.

Grație lui Arton. *Arton*, celebrul matador al scandalului *Panamă*, al cărui nume — ca al lui *Dreyfus* — resuna nu demult în gura lumii, osîndit mai apoi la mai mulți ani închisore, — a fost acum agățat din partea președintelui *Loubet*.

Statistica falsificărilor de vinuri. Există și la noi o lege a vinului, căreia înseamnă în timpul mai nou puțină atenție i-s'a dat. Dovadă despre aceasta sunt faimioarele falsificări de vinuri ale firmei *Engel*, descoperite anul trecut. Cât de lăcsă era controla în această privință, și cât de departe ajunseseră manevrele de a falsifica vinurile, — ne o dovedesc și următoarele date: În anul 1898 au fost confiscate dela 305 comercianți de vin 957 mostre, și s'a constatat, că dintre acestea, 164 au fost falsificate 404 *soiri de vin*, va să zică 42% din totalul vinurilor suspicioase!

Fomete în China. În provincia chineză *Kiao-Ciau*, e mare fomete și mizeria ce bîntuie populațiunea în urma slabei recolte. În spitalele misionarilor se află câte 150—200 bolnavi, sau mai bine zis muribunzi. Cei mai mulți dintre ei sufer de tifusul cauzat de fomete. Nenorocii sunt împărțiți în două clase: peregrini și indigeni. Aceștia din urmă sunt foarte mândri și încă pățanați; ei preferă să piară de fomete, de cât să descopere lumii mizeria lor. Unuia dintre misionari, care avea lângă sine o tină fată ca elevă, îi păru bătător la ochi văzând că fata, care era foarte sîrguincioasă, devine din zi în zi mai tristă și mai veștedă. Ori cât s'a silit misionarul să afle cauza supărării ei, n'a putut, căci fata nu voia să spună nimic. Misionarul se hotărî atunci să cerceteze casa părinților fetei. Pe mamă-sa o află trăgînd de mörte din cauza tifusului pe care l'a căpătat din fomete, iar tatăl său murise de aceeași bolă cu o săptămână înainte, fără ca tinăra copilă să fi cerut ajutor în favorul lor, și acesta din cauză, că-i era rușine.

Prin șanțuri se vedă adese-ori ose de om, aici un cap, dincolo o mână ori un picior de pe cari câinii au mâncat carnea.

O dramă pe mare. Din Madrid vine vestea despre o dramă sîngeră, întâmplată pe mare, aproape de insulele Canare. Cărmaciul brigului „*Iuliana*“ a ucis cu un pumnal pe căpitanul corăbiei, pe soția aceluia și pe căpitanul al doilea și s'a octroat pe sine de comandant al corăbiei. Consulul spaniol din *Teneriffa* auzînd despre cele întemplate, a trimis imediat barca „*Isabela Infanta*“ con-

tra „*Iuliana*“. Personalul brigului însă a întâmpinat cu focuri vehemente pe corăbierii „*Isabelei*“, și numai după o luptă înversunată le-a succedat acestora a se urca pe bordul vaporului inamic. Cărmaciul „*Iuliana*“ vezîndu-se perdut, s'a împuscat; iar 10 dintre mateloți au sărit în mare, de unde însă au fost prinși și legați.

Iubilenl lui Strossmayer. În 17 Nov. n. se implinesc 50 de ani, de când renumitul *Strossmayer* a fost numit episcop croat în *Diocovar*. Acest moment însemnat Croații îl vor eternisa prin sărbări frumose. Bătrînul episcop e încă în putere, și cu deosebire memoria-i ageră, e bine conservată.

Nenorocire într-o mină de fier. Din *Logoj* se anunță, că o catastrofă mare s'a întâmplat în băile de fier din *Dognac*. Pe cînd adevă se făceau sondagii în oca *Mărkus*, din stula vecină a erupt o rază puternică de apă, și a înecat pe 6 ocași și un inginer de mine.

Volta — conte. Regele Italiei, *Umberto*, a dăruit urmașilor marelui electrician și inventator italian *Volta*, titlul de conte.

Vendetta între Șvabi. O dramă asemuitoare faimioarelor *vendette* coricane, s'a întâmplat mai alaltăieri într'un sat de lângă *Pesta*. Eroina acestei întâmplări e o fetișcană a unui locuitor șvab din acel sat, cu numele *Kreiss*. Sentimentala fată se sinucise din pricină că curtezanul ei *Alex. Bemann* o-a părăsit. Fratele fetei a jurat resbunare pentru mörtea sorie sale, și și-a propus să pedepsescă pe necredinciosul amant. Dar propusul a rămas deocamdată numai propus; pentru că din vîlmășagul luptei s'a ales el cu capul spart, încât a trebuit să țină patul vr'o 2 săptămîni. Lucru n'a rămas într'atăta. Flăcăul ambițios a țesut un nou plan contra adversarului său. Scia că *Bemann* plecase într-o zi la *Pesta*, împreună cu fratele său, de unde aveau să se întorcă sara tîrziu. Iute și-a căștigat căți-va prieteni tovarăși și s'au pus la pîndă în drumul pe unde aveau să vie cei doi frați. Și ce s'a întâmplat de aci încolo, e ușor de ghicit. Flăcăii s'au aruncat cu bețe asupra celor 2 frați, și — i-au mîntuit din lume!

„Fondul pentru masa studenților“ dela gimnasiul rom. gr.-or. din Brad

— *Dare de samă și mulțumită* —

Basa la acest fond umanitar a pus-o junimea studioasă din *Zarand*, încă la anul 1894, dînd o reprezentațiune teatrală, și la 1896 o petrecere cu joc, a căror venit modest, odată de 36 fl. și a doua oră de 8 fl. 22 cr. s'a depus imediat spre economisare la societatea de econ. și cred. „*Crișana*“ din *Brad*. În anul curent tinerimea studioasă din *Zarand* și jur în frunte cu tinerii: *Dion. I. Șortan*, teolog abs. și *Nerva Oncu* jur. a. II., în număr frumos întrunindu-se în *Brad*, în August a. c. a decis în urma consultărilor, să se constituască în societate cu statute, începînd de acum să deie în fie-care an în *Brad* sau în alte centre din *Zarand*, spre a populariza interesul acestui fond, câte un concert sau reprezentațiune teatrală împreună cu dans, ale căror venituri să se destineze pentru fondul susnumit.

Începutul s'a făcut cu rezultat îmbucurător, atît în ce privește moralul, cît și materialul.

Cu ocaziunea reprezentațiunii teatrale împreunate cu dans, dată de junime la 7/19 Aug. a. c. în *Brad*, a intrat sêra la cassă suma de 87 fl. 30 cr. v. a., din care subtrăgîndu-se spesele de 71 fl. 40 cr. v. a., a rezultat un venit nett de 15 fl. 90 cr.

Notez, că spesele sunt mari, deși s'au făcut între marginile cele mai restrinse.

Au suprasolvit domnii: *G. Părău*, direct. gimn. 50 cr., *Aron Feier* 20 cr., *D. Șortan* 80 cr., *Sab. Bogdan* 40 cr.; abiturienții din *Brașov*: *Banciu* 80 cr., *Indrieș* 60 cr., *Tulbure*, *Toicu*, *Stoica* și *Potečovă* câte 30 cr., cadetul an. II. *M. Rîșcuța* și st. el VI. *g. I. Laslo* câte 30 cr.

Cu ocaziunea această s'au esmis în afară și 26 liste de colectare. — Din ccestea până acum au ajuns la adresa subscrișului 9 și anume:

1. Col. d-l. *Dr. Zosim Chirtop*, adv. Cămpeni: d-l. *Dr. Z. Chirtop* adv. 5 fl. și *Vasile Chirtop* 1 fl. — Suma 6 fl.

2. Col. d-l. *Mihail Palade* Cămpeni: *Dna Sabina Preda* 2 fl., *Andreica* 1 fl., *I. Christian* 25 cr., *N. N. 30 cr.*, *R.R. 50 cr.*, *Todea* 50 cr., *C. Sturza* 20 cr., *Ionuț* 50 cr., *Vas. Tomuța* not. și *R. Furdui* protop. câte 1 „, *I. Poruț*, *A. Ivan* și *M. Palade* câte 50 cr. Suma 8 fl. 75 cr.

3. Col. d-l. *Romul Coțoiu*, comerc. *Baia de Criș*: d-l. *R. Coțoiu* 5 fl.

4. C. d. *Ioan Perian*, preot *Criscioria* d-l. *I. Perian* și *Al. Draia* câte 1 fl. Sum: 2 florini.

5. C. d. *Nic. Hențu* not. Seliște: dnii: *Nic. Hențu* și *Dr. Amos Frâncu* adv. câte 2 fl., d-l. *Iordache Roșca* căpitan, *D. Vulcu*, *I. Banciu*, *D. Mosora*, *N. Dimitrescu* și *St. Cazimir* câte 1 fl. Suma 10 fl.

6. C. d. *Al. Găldău* pedagog c. II din *Ponorel*: *Al. D. Găldău* 1 fl., *Nic. Coroiu*, un preot, și *I. Coroiu* câte 50 cr., *Andr. Pleșa*, *I. Dragoiu*, *D. Cudă*, și preotul *I. Gli-gor* câte 20 cr., *G. Bolea* și *Tod. David* câte 30 cr. S. 3 fl. 90 cr.

7. C. d. *Nicolae Cothîșel*, primar, *Certege*: d. *N. Cothîșel* 5 fl., *Const. Cothîșel* 4 fl. și *Iosif Cothîșel* teolog 1 fl. S. 10 fl.

8. C. d-l. *Ioan Inco*, notar, *Vața* de jos: d-l. *Ioan Inco*, notar 2 fl., *Petru Ciorogariu*, *And. Mateș*, *I. Bulzan*, *Berkovitz Isidor*, *Bercovitz Ienő*, *Klein Dăvid*, *George Iula* din *Căzănesci*, *Grigore Doza* not. pens., *Neuman*, *I. Darvas*, *Ios. Betea*, *Ars. Duma* învățător *Lunca*, *I. Halmaj*, *K. Papp* șef de gară, și *Al. Petrescu* câte 50 cr., *Petrica Avram* 40 cr.

Suma 11 fl. 90 cr. v. a.

9. C. d-l. *D. I. Șortan* teol. abs., din *Sohodol*: *Av. Macaveiu*, *Nicol. Ionuț*, *Aurel Danciu* din *Buciumani*, *D. Goia* par. *Sohodol*, *P. Popoviciu*, *Abrud*, câte 1 fl., *N. Oneț*, *V. Danciu* preot, *Nicolae Oniciu* preot, *Buninginea*, *V. Stan* stud. flos. a. II., *Geras. Narița* preot și *Tr. Motora* teol. abs., câte 50 cr., S. 8 fl.

Starea prezintă a fondului numit face dimpreună cu interesele capitalisate suma totală de 141 fl. 96 cr.

Acest fond administrat până acum de subscrișul, avîndu-și statutele lui se va transpune și administra de aci înainte de „*Dirrecțiunea*“ gimnasiului din *Brad*.

În numele tinerimei studioase din *Zarand* și jur exprim mulțumită căldurosă tuturor Românilor de bine, cari n'au pregetat a sprigini și concurge cu obolul lor la întărirea acestei instituțiuni nobile, mult dorită și simțită și la gimnasiul român din *Brad*, și rog onoratul public românesc să binevoiescă și de aci înainte a da atențiune acestei instituțiuni umanitare, ca în timpul posibil scurt să se pōtă pune în activitate.

Brad, Septembrie 1899.

Vasile Boneu
profesor

Notă. — Rog totodată pe on. domni, cari au primit liste de colectare, să binevoiască a-le retrimite în timpul posibil cel mai scurt la adresa subsemnatului, cu ori-ce rezultat.

VARIETĂȚI

(*Cerșitor-milionar.*) Diarele pariziane aduc următoarea știre: Nu de mult încetă din viață un cerșitor *Henri Varnier*, care trecea chiar de a fi murit din cauza extremei mizerii. Dupui, comisarul de poliție, cercetînd prin odae, găsi ascunsă o sumă de 150.000 lei. Ceva mai mult. Acest *Varnier* avea la Creu niște rude, care de asemenea îl credeau foarte sărac și trăind din cerșitorie. Afînd despre încetarea din viață și de averea găsită, unul din nepoții săi sosi la *Paris* și continuă cercetările începute de comisariul de poliție. Care nu fu bucuria lui, cînd ridicînd o scîndură de dușumea, găsi acolo suma de 300.000 lei în bonuri, a căror cupōne n'au fost tăiate de douăzeci și cinci de ani!

(*Un rēmășag american.*) Milionarii americani pun niște pariuri în adevăr uimitoare prin originalitate lor. Astfel unul din acești fericici s'a rēmășag odată, că într-o zi e în stare să se îmbrace cu un rînd de haine, făcut din stofă țesută din lăna oilor tunse chiar în acea zi! Și milionarul a căștigat rēmășagul.

La ora 6 dimineța au fost tunse 12 oi, lăna a fost trimisă cu trenul la o fabrică din apropiere, unde a fost spălată și curățită; de acolo s'a întors înapoi la curtea milionarului, care a trimis-o la o fabrică de țesut. La orele 12 și jum. stofa țesută din lăna trimisă, a fost înapoi. De la ora 4 în jos mai mulți croitori au lucrat la costum, iar la ora 8 sêra milionarul s'a prezentat la locul indicat, în haine noi și a înecasat pariul de 5000 dolari!.

(*Cameristă cōda vēcului*) *Cocōna*: — Mario, știi să cureți și bicicleta?

Camerista: — Nu, cocoșuță, pot însă să-ți dau adresa unde o curăț pe a mea...

Sz. 7869/1899.

[220] 1-3

Pályázat

Resinár községben rendszeresített segédjegyzői állás betöltése céljából pályázat nyittatik és felhivatnak a pályázni kívánók, miszerint kellően felszerelt kérvényeiket folyó évi november hó 25 ig alólirotnál adják be.

Ezen állással egybekötött illetmények:

- 1. fizetés 400 frt.
- 2. lakpénz 30 frt.
- 3. tűzifa-átalány . 20 frt.

Nagy-Szeben, 1899, évi oktober hó 19-én.

A járási főszolgabíró

Fabritius.

Nr. 529—1899

[214] 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Vorța cu filia Valea-lungă, protopresbiteratul Iliei, prin acesta se escrie concurs nou cu termin de 30 zile, dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma anuală de 442 fl. 65 cr.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parohii se pot lua dela oficiul protopresbiteral, eventual dela comitetul parochial respectiv.

Concurenții seși așternă petițiunile concursuale, instruite conform normelor din vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se presenta și în biserica din parohie, spre a face cunoștință cu poporul, înainte de expirarea terminului sus indicat.

Ilia, la 1 Septembrie 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Avram P. Păcurariu

protopresbiter

Din Tipografia și librăria archidiececană, Sibiiu, se pot procura:

Pribeag

de

Ioan Iosif Sceopul.

Prețul broș. 75 cr.

De pe la noi,

nuvelete de

D. V. Păcățianu

1889—1891.

Prețul broșat florini 1.—

Din tainele vieții,

novele și schițe

de

Margareta Moldovan.

Broș. à 1 fl.

Din vremuri apuse,

de

Judita Secula născută Truța.

Broș. à 50 cr.

In Tipografia și librăria archidiececană, Sibiiu, au apărut și se află de vîndare:

Geografia

pentru școle civile și superioare de fete

(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete

(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

In romănesce de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. fl. 1.30

„ Istoriei universale leg. 1.—

Au apărut și se află de vîndare:

Semințe

din

Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericești

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvîntare arhierescă.

Tom. I.: cuvântări pe tôte Duminecile de peste an.

„ II.: „ „ „ prasnicele și sêrbătorile precum și la casuale bisericești.

„ III.: cuvântări funebrele etc. va eși în eurênd.

Prețul fiecărui tom fl. 1.50 și porto recom. 25 cr.

tôte tomurile broș. fl. 4.— sau Lei 10.

Tipografia și librăria Archidiececană Sibiiu.

Conspectul cărților bisericesci

ce se pot procura din

Tipografia și librăria archidiececană, Sibiiu.

Acaftistul prea sf. născetóre de D-đen și alte rugăciuni, ediț. 1898, simplu legat fl. —.85 cr., frumos legat fl. 1.05, în piele roșie fl. 1.25, ediția de lux fl. 2.— și fl. 2.60, peluche fl. 3.85

Apostol legat „ 5.75

Anthorismos sau „deslușire comparativă asupra broșurei Dorințele dreptcredinciosului cler din Bucovina“, în limba română sau germână dela fl. —.50 la „ —.25

Biblia ilustrată, testam. vechiu și nou, cu cirile nel. fl. 10, leg. „ 15.—

Biografia fericitei Macrina (cu cirile) broș. „ —.20

Carte de rugăciuni, pentru tinerime, legată „ —.15

Chiriacodromion, (cu cirile) nel. dela fl. 10.—, la fl. 6.— leg. „ 8.—

Compendiu de dreptul canonic de A. bar. de Șaguna în limba română sau germână, broșat dela fl. 3.— la 1.50

Dumnezeescile liturgii leg. „ 4.50

Elementele dreptului canonic al bisericeii dreptcred. răsăritene de A. bar. de Șaguna „ 1.—

Enchiridion, adecă carte manuală de canóne cu comentar de A. bar. de Șaguna, dela fl. 4.— la „ 2.—

Evangelia, (cu cirile), nelegată dela fl. 8.—, la fl. 6 — legată fl. 10.—, fin legată „ 16.—

Genesa Evangeliilor de S. Popescu broș „ —.80

Hirotonier, pentru sf. de preoți broș. „ 2.—

Icóna celor 3 Ierarchi, pe hârtie „ —.30

Icóna Evangeliștilor, pe hârtie „ —.50

Istoria bisericeii ort. răsăr. univers. dela întemeierea ei până în zilele nóstre, 2 tomuri de A. bar. de Șaguna, în limba română broșată, dela fl 3 — la „ 1.50

în limba germână dela fl. 1.— la „ —.50

Istoria bisericească polit. naț. de N. Tincea-Velea (cu cirile) broș. dela fl. 1 — la „ —.40

Liturgia sf. Ioan pe note dela fl. 2.50 la „ 1.—

Manual de studiul pastoral compus de A. bar. de Șaguna broș. „ 1.50

„ teologie morală creștinăscă compus de A. bar. de Șaguna (cu cirile) broș. „ 1.50

Mineile pe 12 luni în 12 volume (se vînd și separat) leg. „ 86.—

Molitvelnicul bogat, (cu cirile) nelegat fl. 4.30, leg. fl. 5, fin leg. „ 5.50

cu litere latine (evhologiu) legat. „ 6.50

Octoichul cel mare, cu catavasierul, nelegat dela fl. 17.— la fl. 10.—, leg. „ 13.—

Octoichul cel mic, sau cele 8 glasuri (cu cirile) neleg 60 cr., legat 80 cr., fin legat „ 1.20

Octoichul cel mic, sau cele 8 glasuri cu litere latine leg. . . „ —.75

Orologion, (ciaslov), cu cirile, neleg, 60 cr., leg. 70 cr., fin leg. „ 1.20

Penticostariu, (cu cirile) neleg. dela fl. 8.—, la fl. 6.— legat „ 8.—

Pneyma in Nicaeno Constantinopolitanum, studiu estetic-dogmatic de S. Popescu broș. „ 1.50

Psaltirea bogată, neleg. fl. 2.75, leg. „ 4.50

„ prorocului David, (cu cirile) „ 1.—

Rânduclă la sfîntirea bisericilor, (cu cirile), nel. fl. 2.— leg. „ 2.50

Serierea Sf. Ioan gură de aur (cu cirile) broș. „ —.50

Serisori apologetice de apêrare din 1867 broș. „ —.50

Têlcul Evangeliilor (cu cirile) broș. „ 1.—

Teologia pastorală veche, (cu cirile) broș. dela fl. 1.— la . . . „ —.50

Testamentul nou, (cu cirile) broș. dela fl. 1.— la „ —.50

Triodul cu Strajnicul, (cu cirile) nel. dela fl. 20.— la fl. 12.— leg. „ 17.—

In Librăria Tipografiei Archidiececane, Sibiiu se află spre vîndare diferite icône după cultul oriental precum:

Mărimea:	39/50cm.		47/63cm.		59/85cm.		56/68 cm.		58/79 cm.		63/100 cm.	
	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin
Sf. Nicolae	5 — 6 —	10 50	6 50	16 —	10 25	20 —	11 — 28 —					
Sf. George, călare	6 — 6 60	11 50	7 50	18 —	11 50	22 —	12 — 30 —					
Sf. Dumitru	5 — 6 —	10 50	6 50	16 —	10 25	20 —	11 — 28 —					
Botezul Domnului	6 — 6 60	11 25	7 50	18 —	11 50	22 —	12 — 28 —					
Sf. Treime	6 50	7 — 12 —	7 50	18 50	11 50	22 —	13 — 30 —					
Archangelul Mihail	5 — 6 —	10 50	6 50	16 —	10 25	20 —	11 — 28 —					
Christos pe cruce cu fig.	7 — 7 50	12 —	8 — 18 50	12 — 23 —	13 50	32 —						
Maica Domnului	6 — 6 60	11 50	7 50	18 —	11 50	22 —	12 — 30 —					
Ilie în carul de foc	6 50	7 50 13 —	8 — 20 —	12 — 23 —	14 — 33 —							
Înălțarea Domnului	7 — 7 50	14 —	9 — 22 —	14 — 28 —	15 — 36 —							
Nascerea Domnului	6 — 7 50	14 —	9 — 22 —	14 — 28 —	15 — 36 —							
Petru și Pavel	6 — 7 —	11 —	7 — 17 —	11 — 21 —	12 — 30 —							
Adormirea Maicii Domnului	7 — 8 —	14 —	9 — 22 —	14 — 28 —	15 — 36 —							
Scularea lui Lazar	6 — 7 —	11 —	7 50	21 —	14 — 28 —	15 — 32 —						
Simion	5 — 6 —	10 —	6 — 16 —	11 — 20 —	11 — 28 —							
Ilie	5 — 6 —	10 —	6 — 16 —	11 — 20 —	11 — 28 —							
Archangelul Gavril	5 — 6 —	10 —	6 — 16 —	11 — 20 —	11 — 28 —							
Învierea lui Christos	6 50	7 — 14 —	8 — 21 —	13 — 28 —	15 — 32 —							
Sf. George (pe jos)	5 — 5 50	10 —	6 — 16 —	11 — 20 —	11 — 28 —							
Christos (bust)	6 — 8 —	12 50	8 — 21 —	14 — 28 —	15 — 32 —							
Nicolae „	6 — 8 —	12 50	8 — 21 —	14 — 28 —	15 — 32 —							
Bunavestire	5 50	6 — 12 —	7 50	16 —	13 — 24 —	13 — 30 —						
Ion în pustie	5 — 6 —	10 —	6 — 16 —	10 — 21 —	13 — 28 —							
Rosaliele	7 — 6 —	12 —	8 50	22 —	12 — 24 —	15 — 30 —						
Sf. Petru	5 — 6 —	10 —	6 — 16 —	10 — 20 —	11 — 28 —							
Mormêntul Domnului	— — —	— — —	15 — 27 —	18 — 36 —	21 — 42 —							
Nascerea Sf. Maria	7 — 8 —	15 —	9 — 22 —	14 — 30 —	15 — 32 —							
Înălțarea Sf. Cruci	6 50	8 — 14 —	8 50	22 —	14 — 30 —	15 — 32 —						
Cei 40 Mucenici	7 — 9 —	15 —	10 — 23 —	15 — 30 —	16 — 36 —							
Constantin și Elena	6 — 6 50	12 —	7 — 18 —	12 — 22 —	12 50	30 —						
Schimbarea la față	7 — 8 —	15 —	9 — 22 —	14 — 30 —	15 — 32 —							
Fața lui Iisus	5 — 6 —	10 —	6 50	16 —	10 50	20 —	11 — 28 —					
Floriile	7 — 8 —	15 —	9 — 22 —	14 — 28 —	15 — 32 —							
Fuga la Egipt	6 50	8 — 12 50	9 — 22 —	12 50	30 —	15 — 34 —						